

Vinter arbejdede Finansminister Brun paa at opnaa en saadan Overenskomst. Det var paa et langt tidligere Tidspunkt, og Forholdene vare ikke saa overskuelige som nu, det var heller ikke muligt med saa megen tilnærmelsesvis Sikkerhed som nu at bedømme det endelige finansielle Resultat af Afviklingen. Det kan være tvivlsomt nok endnu, men den Gang var det betydeligt vanskeligere at gøre det. Ikke desmindre havde Finansminister Brun i saa høj Grad Øje for det ønskelige i at naa en foreløbig Afslutning af denne Sag, at han traadte i Forhandling med Bankerne om Betingelserne for en saadan foreløbig Afvikling. Men han var af den Mening, at først maatte man kende den Retsgrund, man stod paa, og at man derfor først maatte have Lovgivningsmagtens Godkendelse af det Skridt, som Finansminister Lassen foretog i Marts 1908 om at udvide Bankgarantien til Laanekassen og de to jydsk Banker, et Skridt, som han vel at mærke kun foretog sig, overbevist om, at han dertil vilde faa Lovgivningsmagtens Samtykke, og idet han udtrykkeligt forbeholdt Lovgivningsmagtens Samtykke.

Finansminister Brun mente, at man maatte have dette i Orden og have dette forudsatte Samtykke givet. Derfor forelagde han et Lovforslag i Fjor om Udvidelse af Bankgarantien til de nævnte Banker. Men samtidig med, at dette Forslag var under Behandling her i Tinget, førte den daværende Finansminister Forhandling med Bankerne, og naaede ogsaa til en foreløbig Aftale med dem, om Afviklingens Form og en Begrænsning af Statens Risiko til 8 Mill. Kr. Det var det, der laa til Grund for dette Tal, 8 Mill. Kr., som blev sat ind i Lovforslaget, som det blev vedtaget her i Tinget. Men Lovforslaget blev først vedtaget den 3. Maj, ikke den 30. April, som der ved en Fejltagelse staa i Motiverne, altsaa paa et saa sent Tidspunkt, at der ikke kunde være Tale om, at det kunde komme til Forhandling i Landstinget, thi vi stod den Gang overfor Rigsdagens Hjemsendelse. Og i Sommerens Løb havde Regeringen den Opfattelse, at Sommersamlingen kun burde benyttes i Overensstemmelse med dens Hensigt: til Drøftelse af de militære Forslag, og at intet andet burde blandes deri.

Da jeg tiltraadte som Finansminister i Eftersommeren og begyndte at beskæftige mig med Sagen paa ny, stod det mig klart, at det Forslag, jeg antagelig vilde

komme til at forelægge om Udvidelse af Bankgarantien til Laanekassen og de to jydsk Banker, maatte ledsages af et Forslag til en fuldstændig Afvikling af hele dette Forhold, og for at faa det fornødne Grundlag dertil udarbejdede jeg et Udkast til et Forhandlingsgrundlag, som jeg efter Finanslovforslagets Forelæggelse og inden en kortvarig Rejse til Tyskland, jeg gjorde i Oktober Maaned, forelagde ved Statsgældsdirektøren til foreløbig Drøftelse i Bankkomiteen. Det havde været min Hensigt at tage denne Drøftelse personlig op, naar jeg kom hjem, men som bekendt indtraadte et Par Dage efter de Begivenheder, som medførte Ministeriet Holsteins Afgang. Dette Forslag var bygget paa væsentlig de samme Grundprincipper og stemmer i Hovedtrækkene med det Forslag, der i Dag forhandles.

Da den nuværende højtærede Finansminister tiltraadte, var det naturligt, at han maatte tage Sagen op fra nyt og underkaste den en selvstændig Overvejelse, og det er intet Under, at denne selvstændige Overvejelse af disse udviklede Forhold har maattet tage nogen Tid; og at den højtærede Finansminister først nu har kunnet fremsætte Forslaget, finder jeg derfor ganske naturligt. Hovedpunkterne i dette Forslag ere altsaa for det første Bankgarantiens Udvidelse til de to jydsk Banker og Laanekassen. Det er i det væsentlige overensstemmende med Finansminister Bruns Forslag, kun er her ikke medindbefattet Garantien for Fredericia Sparekasse, som ved Folketingets Ændringsforslag og med den daværende Finansministers Samtykke var bleven vedtaget her den 3. Maj. Jeg tænker, der ikke ligger noget Princip i, at den højtærede Finansminister ikke har optaget dette, men jeg vil gerne høre en nærmere Forklaring af, hvorfor det ikke er med. Rimeligvis har den højtærede Finansminister haft den Opfattelse, at denne Sparekasse er solvent og ikke behøver Garantien. Men jeg tror dog, det er af Betydning for vedkommende Sparekasse, for at den i fuldstændig Ro kan ordne sine Forhold, at der i denne Lov optages en lignende Bestemmelse som den, der fandtes i det af Folketinget vedtagne Forslag.

Naar den højtærede Finansminister, som tilhører det Parti, der var det eneste, der modsatte sig Bankgarantiens Udvidelse sidste Vinter, dog har optaget denne Udvidelse i sit Forslag, finder jeg, at han har haft meget gode og gyldige Grunde dertil. I Realiteten har det altid fore-